

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Csiky Ottó ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Szmecsa Béla ügyvéd által képviselt alperes ellen végrehajtás megszüntetése iránt a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróságnál 18.P.XXIII.20.067/2008. számon folytatott és másodfokon a Fővárosi Bíróság 42.Pf.632.027/2009/5. számú ítéletével befejezett perében, az említett számú jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 10.000 (Tízezer) forint felülvizsgálati költséget.

A felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Indokolás

A felperes keresetlevelében elsődlegesen 29.999.973 forintnak és járulékainak a megfizetése iránt - közjegyzői okirat záradékolásával - indult végrehajtás megszüntetését kérte arra hivatkozással, hogy a végrehajtás alapját képező szerződések részben érvénytelenek; másodlagosan a végrehajtás korlátozását kérte a perbeli ingatlan telkének - 5 millió forint értékű - 5/20 részére. A pertárgy-értéket keresetlevelében 29.999.973 forintban jelölte meg. Keresetét módosította és a tárgyalás berekesztését megelőzően a végrehajtás korlátozását akként kérte, hogy elsődlegesen „a végrehajtási jog csak az ingatlan 15/20-ad részét korlátozza”, másodlagosan pedig a „2. számú lakás ne legyen végrehajtás alá vonva, illetőleg a felperes 5/20-d része is csak 5 millió forint erejéig” (18.P.XXIII.20.067/2008/15. számú

jegyzőkönyv). Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a perbeli ingatlan 5/20 részében megszüntette a végrehajtást, amelyet a fennmaradó 15/20 tulajdoni hányadra korlátozott. Az alperest - indokolása szerint 5 millió forint pertárgyérték figyelembevételével, a Pp.75.§ (1)-(2) bekezdéseinek, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 42.§ (1) bekezdése a) pontjának valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: R) figyelembevételével - az állam javára 300.000 forint illeték, a felperes javára 20.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezést, míg perköltség-rendelkezése ellen a felperes csatlakozó fellebbezést nyújtott be. A felperes csatlakozó fellebbezésében azt sérelmezte, hogy a költség összege túl alacsony, nem felel meg a pertárgy-értéknek, valamint az általa végzett tevékenységnek. Kihangsúlyozta, hogy a pertárgy értéke a végrehajtással érvényesített követeléshez igazodik, amelyet keresetlevelében már megjelölt.

A másodfokú bíróság azzal hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét, hogy mellőzte a 15/20 tulajdoni hányadra vonatkozó korlátozó rendelkezést (indokolásában rámutatva, hogy ennek kinyilvánítása szükségtelen, mert a 15/20 hányadra nem a felperes ellen folyik a végrehajtás), és az alperest 10.000 forint fellebbezési költség megfizetésére kötelezte a felperes részére. A csatlakozó fellebbezésre vonatkozó döntését azzal indokolta, hogy a pertárgy értékét valóban a Pp.24.§ (1) bekezdés g) pontjának megfelelően kell megállapítani, azonban az összeg felemelését a R. 3.§ (6) bekezdésében „foglaltakra figyelemmel nem látta indokoltnak... mert az arányban áll a kifejtett tevékenységgel.”

A jogerős ítélettel szemben - a részére járó perköltség összegének a felemelése végett - a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Kihangsúlyozta, hogy a másodfokú bíróság valójában megváltoztatta - és nem helybenhagyta - az elsőfokú bíróság ítéletét, az elsőfokú bíróság által tévesen megjelölt 5 millió forint pertárgyértéket pedig felemelte 29.999.973 forintra, azonban a perköltség összege nem felel meg a felemelt összegnek, a R-nek a jogerős ítélet indokolásában említett 3.§ (6) bekezdése pedig nem alkalmazható a munkadíj mérséklésére. Figyelman kívül hagyta a másodfokú bíróság az általa végzett tevékenységet is, holott nagy terjedelmű beadványokat nyújtott be és a kiemelten bonyolult ügyben öt tárgyalás tartására került sor.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő, amelyben a felülvizsgálati kérelem hivatalból történő elutasítását kérte, egyrészt a Pp.271.§ (3) bekezdésének b) pontja, másrészt a Pp.271.§ (1) bekezdésének c) pontja alapján.

A felülvizsgálati ellenkérelem indokai miatt előre bocsátja a Legfelsőbb Bíróság, hogy nem állnak fenn az alperes által említett, a jogerős ítélet felülvizsgálatát kizáró okok. A Pp.271.§ (3) bekezdésének b) pontja ugyanis a további feltételek megvalósulása esetén sem zárja ki a felülvizsgálat lehetőségét akkor, ha a végrehajtás - mint a jelen esetben is - záradékkal ellátott okirat alapján indult. A Pp.271.§ (1) bekezdésének c) pontjába foglalt kizáró szabály is a kivétel megvalósulása miatt nem kerülhet alkalmazásra: a felperes csatlakozó fellebbezése ugyanis kizárólag az elsőfokú ítélet perköltség-rendelkezését támadta, így a felperes szempontjából a másodfokú eljárás tárgya kizárólag a perköltség-rendelkezés felülbírálata volt, ebben az esetben viszont lehetőség nyílik a perköltség-rendelkezés felülvizsgálatára.

A Legfelsőbb Bíróság tehát a felülvizsgálati kérelmet érdemben vizsgálta, azonban nem találta alaposnak.

Az előbbiek szerint a felperes a keresetlevében előterjesztett keresetét módosította. Módosított keresetében a végrehajtás korlátozását kérte, végrehajtás korlátozása esetén pedig a pertárgy értéke - a jogerős ítéletben helytállónan említett Pp.24.§ (2) bekezdésének g) pontjának megfelelően - a végrehajtási összegnek azt a része, amelyre a felperes a végrehajtás megszűnését (keresete szerint: alaptalanságát) állította. Ez az összeg az ingatlan 5/20 illetőségének értéke, amelyet azonban a kereset módosításakor a felperes nem jelölt meg.

Megjegyzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy amennyiben a felperes ingatlanilletőségének (akár egészben, akár részben) a foglalás alól történő feloldását igényelte, nem végrehajtás korlátozása iránti pert kellett volna indítania, hanem a Pp.371.§-ának megfelelő igénypert. Igénykereset benyújtására az adósnak is lehetősége nyílik abban az esetben, ha a végrehajtás alá vont vagyona meghaladja azt a mértéket vagy túlterjed a vagyontárgyaknak azon a körén, amellyel a tartozásért helyt kellene állnia. Ebben az esetben egyértelművé vált volna, hogy a pertárgy értéke a foglalás alól feloldani kért vagyontárgy (ingatlanilletőség) értéke.

Mivel a felperes nem jelölte meg módosított keresetének értékét (amely nem azonos a keresetlevélben a pertárgy értékeként megjelölt összeggel, hiszen a felperes akkor még a végrehajtás alapjául szolgáló szerződések érvénytelenségére hivatkozott), a perben

eljárt bíróságok a pertárgyértéket a Pp.26.§-a alapján, a rendelkezésükre álló adatok figyelembevételével határozták meg.

A másodfokú bíróság a pertárgyérték meghatározásakor a felperesnek a 18.P.XXIII.20.067/2008/15. számú jegyzőkönyvbe foglalt, az előbbiekben idézett, nyilatkozatából indult ki. Mivel a bíróság - díjmegállapodás hiányában - a R. 3.§ (2) bekezdésében megjelölt összeghatárok között szabadon állapíthatja meg az ügyvéd munkadíjának összegét és az ekként megállapított összeget a 3.§ (6) bekezdésének alkalmazásával mérsékelheti, a perben eljáró bíróságoknak módjában állt a pertárgyértéken kívül további tényezők figyelembe vétele is. Így értékelhette és helytállóan értékelte is a másodfokú bíróság a felperesnek járó perköltség összegének a megállapításakor, hogy az ügy nem volt különösebben bonyolult, a célszerű pervitel pedig nem igényelt a hasonló perekben szokásostól nagyobb mértékű időráfordítást.

Mindezekre figyelemmel a jogerős ítélet perköltség-rendelkezése nem jogszabálysértő, ezért azt a Legfelsőbb Bíróság a Pp.275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp.270.§ (1) bekezdése értelmében alkalmazott Pp.78.§ (1) bekezdése szerint a felperest terhelik az eredménytelen felülvizsgálat kapcsán felmerült költségek: köteles az alperes felülvizsgálati költségének a megtérítésére és viseli a saját költségét azzal, hogy személyes költségmentessége miatt a le nem rótt illeték megtérítésére utólag sem köteles (6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése valamint 14.§-a).

Budapest, 2010. június 7.

Dr. Kazay László s.k. a tanács elnöke, Dr. Harter Mária s.k. előadó bíró, Dr. Szűcs József s.k. bíró